

Vysočinu zaplavila voda z tajícího sněhu

Lidé se na jarní povodeň připravovali dlouho dopředu ■ Přehrady byly vyprázdněny, města kupovala písek ■ Živel si však vyžádal lidský život

Velká voda očima fotografů:

Silnici u Ocmanic museli silničáři překopat. Foto: www.kr-vysocina.cz

Přibyslavice. Foto: Luboš Pavlíček

Do přelivu hráze Mostištské přehrady vykopali a prostříleli odborníci okno, aby povodeň narušenou hráz nestrhla. Foto: www.kr-vysocina.cz

Vysočina • Předposlední březnový víkend pro celý kraj znamenal především boj s vodním živlem. Prudké tání nevidaného množství sněhu zapříčinilo několik dní povodňového nebezpečí. U Ocmanic na Třebíčsku kraj dokonce nechal překopat silnici, aby ji velká voda úplně nezničila. Živel si vyžádal i lidský život – v Sázavě utonul neopatrný vodák.

Ačkoliv Vysočina díky své zeměpisné poloze i geografickým podmínkám bývá povodně ušetřena, právě jarní tání a letní přívalové deště mohou na některých místech pěkně zahrozit. Letošní extrémní sněhová pokrývka dávala tušit, že takový případ nastal. Krajská povodňová komise jej dokonce označila za nejhorší v historii kraje.

Hladiny řek se zvedaly prakticky od čtvrtky. V sobotu už platil stav ohrožení na většině řek v kraji.

Třebíčsko ohrožovala řeka Jihlava. Povodňová komise nechala preventivně vyklidit chatovou oblast v Poušově, která bývá velkou vodou postižena celkem pravidelně. Velké problémy měla i obec Čichov – tu dokonce povodeň rozdělila na dvě poloviny.

Řeka Jihlava zatopila také chatovou kolonii v Dvořce nedaleko krajského města. Ušetřena ale zůstala zoologická zahrada, nově

Lidé v Ústí nad Sázavou nacházeli na ulicích ryby. Foto: Luboš Pavlíček

zpevněné břehy potoka Jihlávky splnily svoji funkci bezzbytku.

Na Žďársku čekali velkou vodu s obavami zejména ve Velkém Meziříčí a Mostištských. Přehrada na řece Oslavě je totiž letos nemohla chránit, protože je kvůli poruše na hrázi prakticky nefunkční. V Meziříčí se navíc Oslava stéká s Balinkou a ta před dvaceti lety centrum města zaplavila. Starosta František Bra-

dáč (KDU-ČSL) proto několikrát obyvatele města vyzval k ostražitosti a nechal dokonce nakoupit pytle a písek. To se ukázalo jako prozíravé, protipovodňové zábrany na Balince svému účelu posloužily. Průtok vody v Oslavě nebyl naštěstí natolik silný, aby způsobil větší škody. Účiněn na severu okresu, který loni dvakrát voda zaplavila, nešel povodni ani letos. Povodí Moravy sice

preventivně odbagrovalo kry, které zde bývají příčinou největších povodní, nepomohlo to ale natolik, aby voda obec nezasáhla.

Dramatické okamžiky zažili lidé také v Ledči nad Sázavou. Olešenský potok, který loni způsobil veliké škody, se sice nerozvodnil, zato voda z řeky Sázavy zaplavila část nábřeží i krajskou silnici. Řeka se vyhlila z břehů také v Havlíčkově Brodě.

Exponát měsíce

Don Quijote z jihlavské galerie

Foto: Luboš Pavlíček

Důmyslný rytíř don Quijote de la Mancha, či také rytíř smutné postavy, hrdina známé knihy Miguela de Cervantese, která v letošním roce slaví 400 let od svého prvního vydání, se stal jedním z témat, které zpodobnil ve svém díle velikán českého sochařství – Otto Gutfreund (*3. 8. 1889, +2. 6. 1927). Plastika vznikla v letech 1911–1914 zobrazující období, ve kterém byl autor silně ovlivněn expresionismem a vzápětí kubismem. Díla z tohoto období mají většinou existenciální obsah již zdůrazněným námětu (Don Quijote, Hamlet, Job) a svým řešením

ztvárňují figuru v kubo-expressionistickém pojetí.

Plastika Don Quijote vznikla v roce 1911, je odlita v bronzu, v rozměru v. 39 cm, š. 31 cm, h. 24 cm a do sbírek Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě byla zakoupena v roce 1960. V díle je patrné postupné rozvíjení kubistického principu, kdy se stále víc vzdaluje od přírodní formy a obětuje tělesnost tvaru jeho produševnění. Plastika bude vystavena ve stálé expozici OGV v budově na Masarykově náměstí 24. V současné době je k vidění ve vestibulu krajského úřadu v Jihlavě.

Hájek jednal s Emmerovou

Vysočina/Praha • Oddlužení krajských nemocnic, jejich hospodářské výsledky a nové moderní postupy. To byla téma jednání mezi hejtmánem Vysočiny Milošem Vystrčillem (ODS), jeho náměstkem pro zdravotnictví Pavlem Hájkem (ODS) a ministryní zdravotnictví Miladou Emmerovou (ČSSD).

Stát kdysi pět bývalých okresních nemocnic převedl na kraj i s jejich obrovským dluhem. Postupně sice část dluhu kraji vyrovnal, zjistilo se ale, že díky administrativním nesrovnalostem byl dluh výrazně vyšší, než původně stát uváděl. Samo ministerstvo financí Vysočině přiznalo částku bezmála 100 milionů korun. Z této sumy ale dodnes kraj nedostal více než 82 milionů. „Ministryně Emmerová nám řekla, že by nikdy

nedopustila, aby kraje dostaly nemocnice od státu zadlužené. V té době ovšem ministryní nebyla.“ komentuje jednání náměstek Pavel Hájek.

Oba představitelé kraje také podpořili žádost jihlavské nemocnice o akreditaci mamografického screeningu a léčbu močové inkontinence žen pomocí bezdoporové vaginální pásky.

Mamografie do loňska v jihlavské nemocnici běžela, v březnu ale ministerská komise, která o specializovaných pracovištích rozhoduje, její činnost zastavila. Nemocnice nakoupila chybějící přístroje a doplnila nutnou dokumentaci a nyní o akreditaci pro mamografii opět žádá. „Na Jihlavsku jiné zdravotnické zařízení, které by mamografický screening nabízel, není a žádost tak podporuje i VZP,“ vysvětlil Pavel Hájek.

Další akreditací, o kterou jihlavská nemocnice žádá, a kterou kraj na jednání podpořil, je léčba močové inkontinence žen pomocí bezdoporové vaginální pásky. Moderní metodu už v nemocnici provádí, lékaři absolvovali potřebná školení a dosahují vynikajících výsledků. Na Vysočině ovšem není jediné zařízení, které by pro tuto léčbu mělo ministerskou akreditaci a tak ji pojišťovny neproplácí. Pacientky si ji tak musí hradit samy, nebo se se svojí pojišťovnou složitě domlouvat, eventuálně jezdit do jiných krajů. „Je to léčba vysoce účinná a v kraji by akreditované pracoviště prostě být mělo,“ uzavřel Pavel Hájek.

Ministerstvo zdravotnictví by se mělo v těchto dnech ke krajským žádostem vyjádřit. Zároveň prý ministryně plánuje velké setkání s hejtmány, kde by s nimi měla diskutovat o připravované nové koncepci zdravotnictví.

Ministerstvo zdravotnictví by se mělo v těchto dnech ke krajským žádostem vyjádřit. Zároveň prý ministryně plánuje velké setkání s hejtmány, kde by s nimi měla diskutovat o připravované nové koncepci zdravotnictví.

Jak to vidím já

Názor zastupitele Františka Bradáče (KDU-ČSL) na krizové mobilní telefony.

Rychlé tání sněhu ve dnech 18. a 19. března 2005 způsobilo na některých místech nejen řadu problémů s velkou vodou a ohrožením obyvatel i majetku, ale také „naostro“ prověřilo všechny stupně krizového řízení. Pro samosprávy obcí a měst je jisté dobré, že „za zády“ mají krizový systém na úrovni celého kraje Vysočina. Každý kdo musí v těchto situacích rozhodovat a jednat ví, jak důležité je kvalitní a spolehlivé spojení na další složky systému. Před několika lety byly zavedeny soupravy „krizových mobilních telefonů“. Mají slušnou výbavu, odolnost i výdrž. Asi ale nebudu sám, kdo zažil situaci a pocit bezmoci člověka potřebujícího jednat ve chvíli, kdy krizového telefonu chybělo jediné, leč podstatné – signál. Dá se pochopit argument, že především je třeba pokrýt signálem velké aglomerace, kde je velké nebezpečí ohrožení osob i majetku. Na druhou stranu i řidčeji osídlené oblasti bývají ohroženy, nebo odkud může ohrožení hrozit (např. povodňová vlna) a je potřeba se dovolat. A mají-li současné krizové telefony skutečně plnit funkci krizových, pak i méně osídlené, ale ohrožené lokality musí být signálem pokryty. Technické možnosti k tomu jsou. Dokud toto nebude zabezpečeno, bude zmínka o krizových telefonech vždy vyvolávat otázku, zda se nejedná spíše o výnosný byznys než o nabídku pomoci v nouzi.

Představujeme kraj a krajský úřad

Železničních tratí není v kraji mnoho

Železniční síť na Vysočině má hvězdicovitý tvar se dvěma centry – Jihlavou a Havlíčkovým Brodem. Celková délka 619 kilometrů tratí představuje hustotu 0,089 km/km², nižší hustotu železniční sítě má pouze Zlínský kraj.

Železnice protíná území kraje především tratěmi (Praha) – Kolín – Havlíčkův Brod – Žďár n. Sáz. – Křižanov – Brno.

Jedná se spolu s větvevním České Budějovice – Veselí n. Luž. – Jihlava – Havl. Brod o takzvaný druhý hlavní (tj. jižní) tah, který představuje významnou součást české železniční infrastruktury. Velmi důležitá je jeho tranzitní role jak v dálkové osobní tak i nákladní dopravě. Obě tratě jsou elektrifikovány, úsek Kolín – Havlíčkův Brod – Žďár n. S. – Brno je jako jediný v kraji dvoukolejný. I na Vysočině je soukromá železnice, dopravu na trati z Obrataně přes Kamenici nad Lipou do Jindřichova Hradce zajišťují Jindřichohradecké místní dráhy, a.s.

